

> Retouradres Postbus 30132 2500 GC Den Haag

Mevrouw mr. J.F. Leeflang
Voorzitter van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ)
Postbus 30137
2500 GC Den Haag

**Directie Beleid &
Bestuursondersteuning**
Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Contactpersoon
mr. S.M.J. Kriesels

M 06 103 486 03
s.kriesels@dji.minjus.nl

Datum 2 november 2021
Onderwerp Reactie op het advies van 10 juni 2021 van de RSJ inzake wijziging
ministeriële regelingen i.v.m. maatregelen Michael P.

Ons kenmerk
3240476

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte mevrouw Leeflang,

Bij brief van 10 juni jl. heeft u mij het advies toegezonden van de Afdeling advisering van de Raad voor de Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: de RSJ) naar aanleiding van een conceptregeling tot wijziging van diverse ministeriële regelingen in verband met de maatregelen die zijn genomen na de onderzoeken naar het detentieverloop van Michael P.. Onder dankzegging voor het advies wil ik in deze brief aangeven op welke wijze aan het advies opvolging is gegeven.

De RSJ plaatst enkele algemene opmerkingen bij de wijzigingen in de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (Rtvi) en doet een aantal specifieke aanbevelingen. Ik zal hieronder de keuzes toelichten, die zijn gemaakt naar aanleiding van het advies.

Monitoren ongewenste neveneffecten

De RSJ beveelt aan te monitoren in welke mate sprake is van ongewenste neveneffecten als gevolg van de nieuwe procedure voor uitplaatsing en het verlenen van externe vrijheden, zodat voorkomen kan worden dat een goede behandeling en re-integratie van gedetineerden wordt belemmerd.

Ik ben het met de RSJ eens dat het monitoren van neveneffecten belangrijk is bij een nieuwe procedure. Het monitoren van eventuele neveneffecten van nieuwe procedures is een standaard onderdeel binnen het reguliere werkproces. Dat zal dan ook gaan plaatsvinden bij de nieuwe voorwaarden rondom de procedure voor uitplaatsing van gedetineerden naar een instelling voor forensische zorg en het verlenen van externe vrijheden.

Daarbij heb ik in de voortgangsbrief forensische zorg van 12 mei 2021¹ aan de Tweede Kamer toegezegd om gericht een aantal casussen te volgen van zowel uitgeplaatste gedetineerden als van gedetineerden waarbij het traject van uitplaatsing is stopgezet. Hiermee kan voor beide groepen de aard en het verloop van de behandeling en van de voorbereiding op terugkeer inzichtelijk worden gemaakt. Hierdoor krijgen we voor beide groepen nog beter in beeld hoe behandeling en re-integratie vorm krijgen. Ik heb in de voortgangsbrief reeds aangegeven op dit punt nader onderzoek te initiëren.

Waarmaken verantwoordelijkheid directeur PI

De RSJ beveelt aan ervoor te zorgen dat de directeur van de PI zijn verantwoordelijkheid kan waarmaken door de beschikbaarheid van de benodigde middelen en voldoende gekwalificeerd personeel, waaronder gedragsdeskundigen, en door een duidelijke communicatielijns naar de instelling voor forensische zorg waar de uitplaatsing plaatsvindt.

Ik ben het met de RSJ eens dat het van belang is dat bij uitplaatsing van een gedetineerde naar een instelling voor forensische de directeur van de PI te allen tijde zijn eindverantwoordelijkheid kan waarmaken. Daarom is er een procesbeschrijving van uitplaatsingen op grond van art. 43, vierde lid, Pwb opgesteld die beschrijft in welke gevallen sprake is van het verplicht informeren van de directeur van de PI door de instelling voor forensische zorg waar de gedetineerde is uitgeplaatst. Deze informatieplicht is onder meer van toepassing bij het niet naleven van de voorwaarden of behandelplan door de uitgeplaatste gedetineerde of bij het schenden van afspraken. Daarnaast moeten alle verlofuitbreidingen van de gedetineerde door de instelling voor forensische zorg worden voorgelegd aan de vrijhedencommissie van de zendende PI, die de directeur hierover adviseert.

De gedragsdeskundigen zijn opgeleid in het risicogestuurd denken en daarmee ook in het afnemen van risicotaxaties. Ook de Detentie & Re-integratie medewerkers zijn van de nieuwe procedure - middels informatiebladen - op de hoogte gesteld. Tot slot is er een handreiking informatie-uitwisseling in de forensische zorg opgesteld die eind deze zomer beschikbaar is voor het veld. Deze handreiking bevat een groot aantal werkprocessen in de forensische zorg, die op een gestructureerde wijze worden gepresenteerd. Daarbij is inzichtelijk gemaakt op welke momenten er informatie moet worden uitgewisseld, waaruit deze informatie moet bestaan en op basis van welke juridische grondslag(en) de overdracht kan plaatsvinden.

Verantwoordelijkheidsverdeling directeuren PI en de instelling voor forensische zorg

In zijn advies onderstreept de RSJ het belang van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling tussen de directeuren van de PI en de instelling voor forensische zorg, na de uitplaatsing van de gedetineerde. De RSJ beveelt aan meer duidelijkheid te scheppen over de verantwoordelijkheden in de toelichting bij de regeling.

De aanbeveling van de RSJ ten aanzien van dit onderdeel neem ik over. In de toelichting bij de regeling is meer duidelijkheid verschaft over de hieronder beschreven verantwoordelijkheidsverdeling.

¹ Kamerstukken II 2020/21, 33728, 81, p. 2.

In de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de directeur van de PI en het hoofd van de instelling voor forensische zorg is een duidelijke scheiding aangebracht, waarbij geen overlap van verantwoordelijkheden is beoogd. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen de directeur van de PI en het hoofd van de instelling voor forensische zorg is op die wijze vormgegeven dat na de uitplaatsing van de gedetineerde, de directeur van de PI eindverantwoordelijk is en blijft voor de gehele tenuitvoerlegging van de detentie van de gedetineerde. Dit houdt in dat de directeur van de PI verantwoordelijk is voor alle beslissingen omtrent de vrijheden van de gedetineerde en andere beslissingen die genomen moeten worden in het kader van zijn of haar detentie. Het hoofd van de instelling voor forensische zorg is verantwoordelijk voor alle behandelinhoudelijke aspecten van de zorg die aan de uitgeplaatste gedetineerde wordt geboden.

Zowel bij de overbrenging als gedurende het verblijf in de instelling vindt regelmatig afstemming plaats tussen de instelling voor forensische zorg en PI. Gedurende de uitplaatsing informeren de hoofdbehandelaar van de instelling voor forensische zorg en het Psycho Medisch Overleg van de PI elkaar over het behandelverloop van de gedetineerde. Ook is er contact tussen de instelling voor forensische zorg en de PI bij incidenten en bij ongeoorloofde afwezigheid van de gedetineerde.

Plaatsings- en vrijhedencommissie

De RSJ adviseert in de toelichting bij de regeling op te nemen dat de gedragsdeskundige die zitting neemt in de plaatsings- en vrijhedencommissie, minimaal een jaar voorafgaand aan de voorgenomen uitplaatsing niet betrokken is geweest bij de behandeling van de gedetineerde.

Deze aanbeveling is niet overgenomen. Ik zie dat er in de praktijk juist behoefte is aan een gedragsdeskundige die de patiënt goed kent en een goed beeld heeft of uitplaatsing al dan niet aan de orde kan zijn.

Daarnaast is deze aanbeveling in de praktijk lastig uitvoerbaar vanwege de beperkte hoeveelheid gedragsdeskundigen in de penitentiaire inrichtingen. Het is getalsmatig niet haalbaar om steeds een gedragsdeskundige die minimaal één jaar voorafgaand aan de voorgenomen uitplaatsing niet betrokken is geweest bij de behandeling van de gedetineerde, in de plaatsings- en vrijhedencommissie zitting te laten nemen.

Beslissingsbevoegdheid incidenteel verlof na uitplaatsing

De RSJ beveelt aan het voorgestelde artikel 32, derde lid, RtvI aan te passen zodat de beslissingsbevoegdheid voor het verlenen van incidenteel verlof aan veroordeelden van ernstige gewelds- en zedendelicten eenduidig is geregeld voor uitplaatsing op basis van zowel artikel 15, vijfde lid, Pbw als artikel 43, vierde lid, Pbw.

Ik onderschrijf deze aanbeveling. Ook bij uitplaatsingen op basis van art. 15, vijfde lid, Pbw heeft de directeur van de PI de beslissingsbevoegdheid om incidenteel verlof aan veroordeelden van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven te verlenen. De omissie in artikel 32, derde lid, RtvI is hersteld.

Met het bovenstaande heb ik getracht u bekend te maken op welke wijze uitvoering is gegeven aan het advies van de RSJ. Voor dit advies spreek ik nogmaals mijn dank en waardering uit.

Hoogachtend,
De Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,

b/a

J. Cox

Wim Saris
Directeur-generaal Straffen en Beschermen